

ТЕОРІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ РЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

У статті розглянуто головні положення теорії інформаційної структури речення, окреслено проблеми та перспективи її подальшого розвитку, проаналізовано переваги та недоліки новітніх генеративних та функціональних концепцій, запропоновано нові підходи до вирішення важливих завдань цієї наукової парадигми, а саме розглянуто можливість поєднання здобутків генеративної та функціональної граматики, що сприятиме розробці нових формальних методів аналізу дискурсу.

Теорія інформаційної структури (ІС) вивчає семантичні відносини між смисловими групами, що складають основу змісту речення, та їх граматичні засоби вираження. Проблематика ІС досить актуальна: теоретична база постійно вдосконалюється, з'являються нові підходи та методи досліджень.

Проте незважаючи на численні наукові праці у царині ІС досі існує низка проблем: розпливчастість у визначенні основних термінів, неоднозначність у виокремленні граматичних засобів вираження компонентів структури тощо. Усі ці недоліки пов'язані з історією розвитку самої теорії інформаційної структури, зокрема із суперництвом двох підходів – функціонального та формального (генеративного). Саме успіхи останнього, пов'язані із стрімким розвитком "Програми мінімалізму" Н. Хомського [1], значно посилили інтерес науковців до традиційних проблем теорії ІС – з'явилася захоплива можливість максимально формалізувати процес визначення компонентів ІС речення, залучивши новітні розробки комп'ютерної та корпусної лінгвістики. Однак, існує думка, що ці розвідки варто доповнити усіма попередніми здобутками функціональних студій. **Мета нашого дослідження** – критично проаналізувати існуючі в царині ІС лінгвістичні концепції, уточнити їх термінологічний апарат, окреслити перспективи подальшого розвитку теорії ІС та запропонувати свій підхід до вирішення окремих завдань.

Одна з перших спроб здійснити аналіз речення з точки зору інформації належить В. Матезіусу, який ввів термін "актуальне членування речення". Воно полягало в дослідженні різних речень з урахуванням ситуації. Подальший розвиток теорія інформаційної структури отримала в працях членів Празького лінгвістичного гуртка Й. Фірбаса, Ф. Данеша, Е. Бенеша та ін., отримавши назву "функціональна перспектива речення". ІС розглядали як єдність трьох компонентів (або рівнів) граматики: граматична структура, семантична структура речення та рівень організації висловлення. Зокрема, Й. Фірбас вважав, що елементи висловлення, які слідують один за одним у лінійній послідовності, здійснюють поступову передачу інформації від елемента з мінімальним (тема) до елемента з максимальним (рема) семантико-контекстуальним навантаженням [2]. Щоб досягти цієї мети, кожна мова має набір просодичних, граматичних та семантичних засобів. Недоліком такого підходу вважається відсутність формальних методик дослідження ІС, оскільки в його основу покладено семантичний критерій визначення теми та реми.

Інший підхід до визначення терміну "тема" застосовує М. Хеллідей, зазначаючи, що це "те, про що говорять, або точка відправлення для клаузи як повідомлення" або "те, що йде першим у реченні" [3: 212]. Він ілюструє це наступними прикладами:

(1a) John saw the play yesterday.

(1b) Yesterday John saw the play.

(1v) The play John saw yesterday.

Отже, темами в реченнях 1 (а-в) є відповідно *John, yesterday, the play*. "Рема" визначається як доповнення до теми.

Спроби формалізації ІС призвели до виникнення в американській лінгвістиці терміну "топик": логічний суб'єкт – особа чи об'єкт, про який йде мова. Те, що розповідається про топик, називають коментарем (рема). Так, Ч. Хоккет зазначав: "найбільш загальна характеристика предикативних конструкцій визначається термінами "топик" та "коментар" для їх безпосередніх складових: мовець позначає тему (topic), а потім говорить про неї" [4: 201]. Вчений наводить приклади, в яких розрізняє топик і коментар за допомогою позначки |:

(2) John | ran away.

В реченні (2) розповідається про Джона, отже *John* – топик, те, про що йде мова у висловленні, *ran away* – коментар.

Цей підхід є підґрунтям концепції "топик-коментар" вперше запропонована в лінгвістиці Дж. Гундел. Подібно до М. Хеллідея, вона вважає, що топик завжди займає першу позицію в реченні: "слот для топика". Таке тлумачення властиве окремим концепціям генеративної граматики останніх років [5; 6].

У працях Т. Райнхарт здійснена розробка ідеї прагматичного наближення: залежно від контексту будь-яка фраза в реченні може виступати топиком, незалежно від того, знаходиться вона в ініціальній позиції чи ні [7], напр.: Роза або Фелікс у реченні (3):

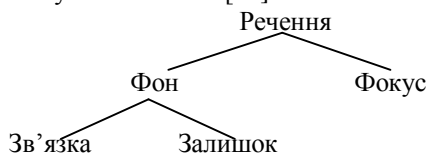
(3) Rosa is standing near Felix (Reinhart 1982, прикл. 24).

Складність цього підходу полягає у визначенні топіку, для чого була запропонована система тестів: "as for" test, "what about" test, "the said about" test тощо [див. 7], проте вони виявилися доволі неоднозначними, що доводять в своїх працях Дж. Гундел [8: 110] та Г. Ворд [9: 23].

Заслугує на увагу концепція європейської лінгвістки Е. Наяісової [10], яка досліджує членування топік-фокус у вигляді структурування логіко-семантичних пропозицій. Нагадаємо, що термін "фокус" вперше був запропонований М. Хелідейєм [3], який вважав його підвидом реми, а саме її найбільш інформативною частиною. Визначення цього поняття ґрунтується на зв'язку з контекстом, отже інформація у свідомості слухача є активованою і найбільш акцентованою [10: 193]. Напр.:
(4) Beavers build dams (Najicova & Panevova 1986: 57).

Із урахуванням наголосу, речення (4) може бути представлено у такий спосіб 1) *beavers* – топік, *build dams* – фокус; 2) *beavers build* – топік *dams* – фокус; 3) усе речення є частиною фокусу, топік нульовий. Проте речення (4) може бути сприйняте слухачем неоднозначно лише у випадку, коли його вирвати з контексту, оскільки з точки зору мовця інформація розуміється однозначно.

В американській лінгвістиці термін "фокус" представляє доповнення до пресупозиції в членуванні "фокус-пресупозиція", в контексті розрізнення глибинної та поверхневої структур [11: 199]. Фокус визначається як "фраза, що містить інтонаційний центр" [11: 200]. Пресупозиція, на погляд Р. Джекендоффа, позначає ту "інформацію в реченні, яка, на думку мовця, відома і є спільною для нього та слухача" [12: 230]. Аналогічне розуміння цього терміну знаходимо у представників теорії дискурсу В. Чейфа [13] та Е. Прінс [14]. Фокус також визначають як доповнення до пресупозиції – те, що не складає фонові знання; це найбільш інформативна частина речення [15]. У термінах Р. Джекендоффа [12] та М. Zubizarreta [16: 88] – це найбільш виразний елемент речення. В подальших розвідках це питання було висвітлене такими лінгвістами як, Е. Прінс, А. Спейер. Так, А. Спейер зазначає "англійський фокус асоціюють з найбільшою виразністю локалізованого елемента, і ця виразність є найвизначальнішою в реченні" [17: 6]. Все інше, що повідомляється в реченні, складає фон висловлення, в якому розрізняють початковий елемент речення – зв'язка та залишок. Схематично це представлено у такий спосіб [15]:

These CDs | Mathias bought only | for his FRIEND.

Рис. 1 Схеми ІСР за Е. Валлдуві.

Подібну точку зору підтримує М. Стідмен [18], який додатково вирізняє внутрішній елемент фокусу, що є інтонаційно маркованим.

Спробу об'єднати дві концепції: топік-коментар і топік-фокус, знаходимо у О. Даля [19]. Він вважає, що речення повинно мати два чіткі членування: топік-коментар, фокус-фон (фокус-пресупозиція). Розглянемо наступний приклад:

(5) What does John drink?	topic comment	
	John	drinks beer
	background focus.	

На думку Е. Валлдуві [18], таке членування є дещо надлишковим, оскільки дієслово *drink* виступає одночасно як коментарем, так і фоном.

У концепції С. Діка ІС речення пов'язана з визначенням прагматичних функцій топіку і фокусу та їх різновидів у самому реченні, а також з дослідженням функцій екстралінгвістичних конститuentів, таких як ініціатор, тема, вихідні компоненти оповіді та її заключна частина. Під прагматичними функціями розуміють такі, що визначають інформаційний статус конститuentів по відношенню до більш широкої комунікативної "канви" оповіді. Розрізняють топікальність (те, про що йде мова) та фокальність (найбільш важлива частина актуальних речей). Показово, що С. Дік ототожнює топік і фокус з інформацією "даною" та "новою" в реченні [20: 310]. Нееквівалентність цих параметрів можна проілюструвати на прикладах 6 (а-б):

(6a) My CAR broke down.

(6b) My car BROKE down.

Із прикладів 6 (а-б) робимо висновок, що мовець і слухач знають, що у мовця є машина, оскільки останній використовує займенник *my* перед іменником *car*. Отже, у реченнях 6 (а-б) *my car* є інформацією відомою (даною). Речення (6a) з наголосом на підметі може бути правильним лише у випадку, якщо мовець запитає: *What happened?*, тоді як (6b) є логічною відповіддю на запитання: *What happened to your car?* З точки зору розподілення топіку та фокусу у цих парах речень, зазначимо, що *car* у (6a) є фокусом, тоді як у (6b) – топіком. Таким чином, новизна інформації не завжди співпадає з фокусом. Дж. Макензі та Е. Кайзер [21: 181-186] вважають, що даність та новизна визначаються відповідно до того, що є доступним, або що мовець має на увазі,

а топік і фокус залежать від особливого ставлення мовця у висловленні. Так, М. Кріфка визначає даність як ступінь доступності інформації [22: 37], а отже допускається, що фокус може бути даним у дискурсі.

Згідно з К. Ламбрехтом [23], дослідження інформаційно-структурного компоненту передбачає аналіз чотирьох взаємопов'язаних елементів: 1) пропозиційної інформації з такими її складовими, як прагматична пресупозиція та асерція, що мають відношення до передбачення мовцем тих знань, якими володіє слухач в момент мовлення; 2) ідентифікації та активації, що включають передбачення мовцем природи репрезентацій референтів в голові у слухача в момент спілкування, а також постійних змін, що зазнають ці репрезентації в процесі спілкування; 3) топіка, що стосується прагматичного відношення відповідності між референтами дискурсу і пропозиціями в контекстах дискурсу; 4) фокусу, що представляє елемент в прагматично структурованій пропозиції, при умові, що асерція відрізняється від пресупозиції, що робить висловлення інформативним.

Новітні генеративні теорії в царині ІС спираються на Програму мінімалізму Н. Хомського та спрямовані на максимальну формалізацію процесу визначення фокусу та топіку. Найбільш поширеним підходом є створення ознакових генеративних речень. Згідно з моделлю Л. Ріцці [24], компоненти інформаційної структури речення пов'язані між собою формулою:

[ForceP[TopP[FocP[FinP[TP...]]]], де ForceP (силова фраза) встановлює відношення речення до контексту, включаючи інформацію про тип речення; TopP (топік) презентує стару інформацію в контексті; FocP (фокус) експлікує нову інформацію; FinP (фінітна група) містить такі елементи як час, спосіб, стан тощо. Отже, топік і фокус є "сендвічами" між ForceP та FinP.

Вважається, що топік та фокус утворюють субструктуру, яка експліцитно подає сигнал на зовнішні системи щодо певних інтерпретативно-релевантних якостей:

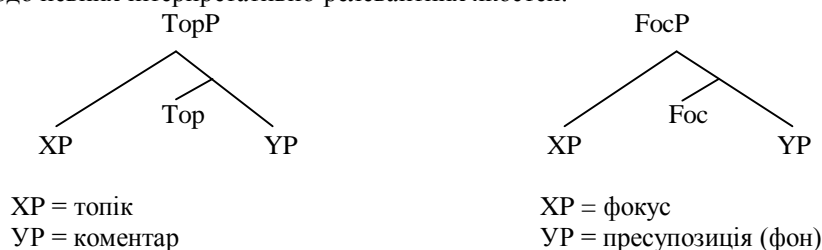

Рис. 2. Субструктура топіка та фокусу.

Здобутком цієї концепції є формальний аналіз речення, проте недоліком такого підходу є дослідження речення в ізоляції, без урахування контексту, який є важливою складовою, оскільки це дозволяє вивчити якості і функції категорій інформаційної структури у повному обсязі [25: 306].

Вказаний недолік пропонуємо усунути за рахунок використання методики аналізу дискурсу за критерієм "стара – нова" інформація (наявність або відсутність інформації у попередньому дискурсі). Така методика значно посилить достовірність аналізу речення згідно моделі Л. Ріцці, оскільки дозволить більш чітко визначити "межі" граматичних засобів вираження фокусу і топіка.

Аналіз структурування дискурсу за критерієм "старої/нової" інформації Е. Прінс [14] пропонує здійснювати з урахуванням таксономії "передбаченої обізнаності": викликана > невикористана > передбачувана > така, що містить передбачуване > нова фіксована > абсолютно нова. Відповідно, інформацію у висловленні можна представити у вигляді таксономії двох взаємопов'язаних відмінностей (Табл.1).

Таблиця 1.

Різновиди інформації у висловленні		
Інформація	Відома для слухача	Нова для слухача
Відома для дискурсу	викликана	(не зустрічається)
Нова для дискурсу	невикористана	абсолютно нова

Як видно з Табл.1 (матриці Е. Прінс), головними факторами, що визначають структурування інформації, є її статус у дискурсі, а також особливості сприйняття слухачем. Статус інформації нової як для дискурсу, так і для слухача, передбачає, що вона не була попередньо згадана. Окрім того, мовець припускає, що ця інформація невідома слухачеві. Інформація нова для дискурсу і для слухача характеризується тим, що на початку оповіді мовець зазначає обставини місця або часу. Статус інформації старої для слухача та нової для дискурсу стосується суті речей, про які, на думку мовця, слухач знає, проте, про неї не йшла мова у попередньому дискурсі. Статус інформації старої як для слухача, так і для дискурсу, передбачає наявність інформації, про яку йшла мова в попередньому дискурсі. Інформація відома для дискурсу, але нова для слухача не зустрічається, оскільки мовець припускає, що слухач слідкує за дискурсом, тому інформація, відома для дискурсу, відома і для слухача. Варто зазначити, що певні конструкції в мові чутливі до інформаційного статусу окремих конститuentів та їх позиції в реченні. У багатьох випадках інформаційний статус таких конститuentів пов'язують з їх фіксованою позицією в дискурсі, тобто статус цих конститuentів стосується того, чи зазначалася інформація раніше в дискурсі або вона є частиною загальновідомих знань [14].

На перший погляд, такий аналіз є громіздким та непридатним для формалізації, проте спробуємо довести зворотне. Припустимо, що аналізоване речення є частиною сучасного твору або давньої писемної пам'ятки. В

обох випадках ці твори є складовою певного корпусу текстів. Пошукова система налаштовується наступним чином. Лексичні одиниці у певній конфігурації, що згідно формули Л. Ріцці попередньо визначені як фокус чи топик речення, співвідносно з новою чи старою інформацією із матриці Е. Прінс. Так, інформація нова для дискурсу та слухача вважається виявленою, якщо пошукова система не знайде означену конфігурацію лексичних одиниць в усьому попередньому за хронологією корпусі текстів. Інформація стара для слухача – нова для дискурсу передбачає, що ці лексеми будуть виявлені у попередніх текстах корпусу і представляють загальновідому інформацію. Лексичні одиниці, які пошукова система виявить у попередньому дискурсі, експлікують інформацію стару для дискурсу і для слухача.

Отже, практична реалізація функціональної за своєю суттю методики Е. Прінс вказує на можливість її алгоритмізації та робить цілком придатною при створенні нових формальних ознакових моделей ІС речення.

Сучасні концепції та підходи в царині теорії інформаційної структури речення все частіше спираються на формалізовані методики досліджень. Потужним інструментом для таких розвідок є генеративна граматики в її новітній інтерпретації – Програмі мінімалізму Н. Хомського. Проте, застосування в теорії ІС здобутків функціонального підходу та дискурсивних методик не тільки не суперечить принципам генеративізму, а й значно посилює його позиції у вирішенні складних проблем інформаційної структури речення. У подальших дослідженнях планується створити нову генеративну модель із застосуванням формальних методик аналізу дискурсу та випробувати її при вивченні ІС давньоанглійського простого речення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Chomsky N. The Minimalist Program / N. Chomsky. – Cambridge, Mass. : MIT Press, 1995. – 420 p.
2. Firbas J. On the Concept of Communicative Dynamism in the Theory of Functional Sentence Perspective / J. Firbas // *Brno Studies in English* 7. – 1971. – P. 12–47.
3. Halliday M. Notes on Transitivity and Theme in English / M. Halliday // *Journal of Linguistics* 3. – Part 1 and 2. – 1967 – P. 37–81; 199–244.
4. Hockett C. F. A Course of Modern Linguistics / C. F. Hockett. – N.-Y. : Macmillan, 1958. – 621 p.
5. Kiss E. The Syntax of Hungarian / E. Kiss. – Cambridge : CUP, 2004. – 278 p.
6. Lopez-Cortina J. The Spanish Left Periphery : Questions and Answers. Diss. for the Degree of Doctor of Philosophy in Spanish Linguistics / J. Lopez-Cortina. – Washington DC : Georgetown University, 2007. – 380 p.
7. Reinhart T. Pragmatics and Linguistics. An Analysis of Sentence Topics / T. Reinhart // *Philosophica* 27. – 1982. – P. 53–94.
8. Gundel J. The Role of Topic and Comment in Linguistic Theory. PhD Dissertation / J. Gundel. – Austin TX : the University of Texas, 1974. – 279 p.
9. Ward G. The Semantics and Pragmatics of Preposing / G. Ward. – N.-Y. : Garland Publ., 1988. – 250 p.
10. Hajičová E. Topic and Focus / E. Hajičová // *Contributions to Functional Syntax. Semantics and Language Comprehension (LLSEE, 16)* / [P. Sgall (ed.)]. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 1984. – P. 189–202.
11. Chomsky N. Deep Structure, Surface Structure, and Semantic Interpretation / N. Chomsky // *Semantics* / [D. Steinberg, L. Jakobovits (eds.)]. – Cambridge : CUP, 1971. – 183–216.
12. Jackendoff R. S. Semantic Interpretation in Generative Grammar / R. S. Jackendoff. – Cambridge MA : MIT Press. – 1972. – 400 p.
13. Chafe W. Givenness, Contrastiveness, Definiteness, Subjects, Topics, and Point of View / W. Chafe // *Subject and Topic* / [Ch. Li (ed.)]. – New York : Academic Press, 1976. – P. 25–55.
14. Prince E. F. The ZPG Letter : Subjects, Definiteness, and Information Status / E. F. Prince // *Discourse Description. Diverse Linguistic Analyses of a Fund Raising Text* / [S. Thomson, W. Mann (eds.)]. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 1992. – P. 295–325.
15. Vallduvi E. The Informational Component. Doctoral Dissertation / E. Vallduvi. – Philadelphia : University of Pennsylvania, 1990. – 217 p.
16. Zubizarreta M. L. Prosody, Focus, and Word Order / M. L. Zubizarreta. – MIT Press, 1998. – 213 p.
17. Speyer A. Topicalization and Stress Clash Avoidance in the History of English / A. Speyer. – Berlin : Walter de Gruyter, 2010. – 286 p.
18. Steedman M. The Syntactic Process / M. Steedman. – Cambridge, Mass. : MIT Press, 2001. – 331 p.
19. Dahl O. Topic-Comment Structure Revisited / O. Dahl // *Topic and Comment Contextual Boundedness and Focus Papers in Text Linguistics* 6 / [O. Dahl (ed.)]. – Hamburg : Helmut Buske, 1974. – P. 1–24.
20. Dik S. The Theory of Functional Grammar : Complex and Derived Constructions / S. Dik, K. Hengeveld. – Berlin: Mouton de Gruyter, 1997. – 477 p.
21. Mackenzie J. L., Keizer M. E. On Assigning Pragmatic Functions in English / J. L. Mackenzie, M. E. Keizer // *[Pragmatics 1]*. – 1991. – P. 169–215.
22. Krifka M. Basic Notions of Information Structure / M. Krifka // *Interdisciplinary Studies of Information Structure* 6. / [C. Fery ; M. Krifka (eds.)]. – Potsdam : University of Potsdam, 2007. – P. 13–55.
23. Lambrecht K. Information Structure and Sentence Form : Topic, Focus and the Mental Representations of Discourse Referents / K. Lambrecht. – Cambridge : CUP, 2000. – 388 p.
24. Rizzi L. The Fine Structure of the Left Periphery / L. Rizzi // *Elements of Grammar* / [L. Haegeman (ed.)]. – Dordrecht : Kluwer, 1997. – P. 281–337.
25. Grammatik und Korpora 2009 [Dritten Internationalen Konferenz] / [M. Konopka et al. (ed.)]. – Narr Verlag : Tübingen, 2011. – 408 p.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Chomsky N. The Minimalist Program / N. Chomsky. – Cambridge, Mass. : MIT Press, 1995. – 420 p.
2. Firbas J. On the Concept of Communicative Dynamism in the Theory of Functional Sentence Perspective / J. Firbas // Brno Studies in English 7. – 1971. – P. 12–47.
3. Halliday M. Notes on Transitivity and Theme in English / M. Halliday // Journal of Linguistics 3. – Part 1 and 2. – 1967 – P. 37–81; 199–244.
4. Hockett C. F. A Course of Modern Linguistics / C. F. Hockett. – N.-Y. : Macmillan, 1958. – 621 p.
5. Kiss E. The Syntax of Hungarian / E. Kiss. – Cambridge : CUP, 2004. – 278 p.
6. Lopez-Cortina J. The Spanish Left Periphery : Questions and Answers. Diss. For the Degree of Doctor of Philosophy in Spanish Linguistics / J. Lopez-Cortina. – Washington DC : Georgetown University, 2007. – 380 p.
7. Reinhart T. Pragmatics and Linguistics. An Analysis of Sentence Topics / T. Reinhart // Philosophica 27. – 1982. – P. 53–94.
8. Gundel J. The Role of Topic and Comment in Linguistic Theory. PhD Dissertation / J. Gundel. – Austin TX : the University of Texas, 1974. – 279 p.
9. Ward G. The Semantics and Pragmatics of Preposing / G. Ward. – N.-Y. : Garland Publ., 1988. – 250 p.
10. Hajičová E. Topic and Focus / E. Hajičová // Contributions to Functional Syntax. Semantics and Language Comprehension (LLSEE, 16) / [P. Sgall (ed.)]. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 1984. – P. 189–202.
11. Chomsky H. Deep Structure, Surface Structure, and Semantic Interpretation / N. Chomsky // Semantics / [D. Steinberg, L. Jakobovits (eds.)]. – Cambridge : CUP, 1971. – 183–216.
12. Jackendoff R. S. Semantic Interpretation in Generative Grammar / R. S. Jackendoff. – Cambridge MA : MIT Press. – 1972. – 400 p.
13. Chafe W. Givenness, Contrastiveness, Definiteness, Subjects, Topics, and Point of View / W. Chafe // Subject and Topic / [Ch. Li (ed.)]. – New York : Academic Press, 1976. – P. 25–55.
14. Prince E. F. The ZPG Letter : Subjects, Definiteness, and Information Status / E. F. Prince // Discourse Description. Diverse Linguistic Analyses of a Fund Raising Text / [S. Thomson, W. Mann (eds.)]. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 1992. – P. 295–325.
15. Vallduvi E. The Informational Component. Doctoral Dissertation / E. Vallduvi. – Philadelphia : University of Pennsylvania, 1990. – 217 p.
16. Zubizarreta M. L. Prosody, Focus, and Word Order / M. L. Zubizarreta. – MIT Press, 1998. – 213 p.
17. Speyer A. Topicalization and Stress Clash Avoidance in the History of English / A. Speyer. – Berlin : Walter de Gruyter, 2010. – 286 p.
18. Steedman M. The Syntactic Process / M. Steedman. – Cambridge, Mass. : MIT Press, 2001. – 331 p.
19. Dahl O. Topic-Comment Structure Revisited / O. Dahl // Topic and Comment Contextual Boundedness and Focus Papers in Text Linguistics 6 / [O. Dahl (ed.)]. – Hamburg : Helmut Buske, 1974. – P. 1–24.
20. Dik S. The Theory of Functional Grammar : Complex and Derived Constructions / S. Dik, K. Hengeveld. – Berlin : Mouton de Gruyter, 1997. – 477 p.
21. Mackenzie J. L. On Assigning Pragmatic Functions in English / J. L. Mackenzie, M. E. Keizer // Pragmatics 1. – 1991. – P. 169–215.
22. Krifka M. Basic Notions of Information Structure / M. Krifka // [Interdisciplinary Studies of Information Structure 6. / [C. Fery; M. Krifka (eds.)]. – Potsdam : University of Potsdam, 2007. – P. 13–55.
23. Lambrecht K. Information Structure and Sentence Form : Topic, Focus and the Mental Representations of Discourse Referents / K. Lambrecht. – Cambridge : CUP, 2000. – 388 p.
24. Rizzi L. The Fine Structure of the Left Periphery / L. Rizzi // Elements of Grammar / [L. Haegeman (ed.)]. – Dordrecht : Kluwer, 1997. – P. 281–337.
25. Grammatik und Korpora 2009 [Dritten Internationalen Konferenz] / [M. Konopka et al. (ed.)]. – Narr Verlag : Tübingen, 2011. – 408 p.

Матеріал надійшов до редакції 27.03. 2013 р.

Андрушенко Е. Ю. Теория информационной структуры предложения и перспективы современного развития.

В статье рассматриваются основные положения информационной структуры предложения, освещены проблемы и перспективы ее дальнейшего развития, проанализированы преимущества и недостатки новых генеративных и функциональных концепций, предложены новые подходы к решению важных заданий этой научной парадигмы, а именно рассматривается возможность объединения достижений генеративной и функциональной грамматик, что поможет разработать новые формальные методы анализа дискурса.

Andrushenko O. Yu. Sentence Information Structure Theory, Perspectives of its Modern Development.

The article highlights the main points of sentence information structure, deals with problems and perspectives of its further development, analyzes advantages and disadvantages of the latest generative and functional approaches, suggests new methods of solving important tasks within this scientific paradigm, i.e. it is proposed to unify generative and functional grammar achievements, which will allow to work out new formal methods of discourse analysis.